

Cím: Gárdonyi Géza: Az én falum. (részlet)

Forrás: mek.oszk.hu

Szöveg típusa: elbeszélő

Szöveg olvashatósága: közepesen nehéz

Kérdések nehézsége: könnyű, közepes, nehéz

Javasolt felhasználás: 3–6. évfolyam.

GÓLYÁK, MÉHEK, KISLIBÁK

A rét a patak mentén tele van már sárga, fényes levelű virággal. A gólyavirág az. Mikor a gólyavirág megjelenik, már akkor várjuk a gólyát. Az igazi tavaszt a gólya hozza meg. Tavaly már József napkor virított a gólyavirág, és néhány nap múlva rá megérkezett a gólya. Az idén csak gyümölcsoltókor láttam az első gólyavirágot a Tuli gyerek kalapján. De késett is a gólya.

– Valami bajba kerülhetett – vélekedett Fodor András.

Mert csak egy gólyapár lakik nálunk, és az a Fodor Andrásék házában lakik. Gólyameggondolás szerint Fodor András a legbecsületesebb ember a faluban, és a vadász a leggonoszabb. Ha Fodorék járnak a réten, a gólya nem is repül föl a vízből, csak éppen, hogy rájuk tekint, de ha a vadász megy arra, bármilyen messze is jár az őtőle, ijedten kanyarodik föl a magasba. Az nem is jó ember: villámlani tud meg mennydörögni.

Hát egy napon hallom ám a veres Gál gyerek hangját, amint kiabálja az ablakom alatt:

– A gólya! A gólya!

Hát csakugyan itt a gólya. A nyakát meg a lábát hosszan elnyújtva, lassan és méltósággal kereng a magasban. Egyre alább-alább ereszkedik, és leszáll egyenesen a Fodorék házára. Megáll ott a fészke szélén, és elégedetten, vidáman kelepel.

A szomszédok összefutnak. A szép Szabó Magda is kiáll a konyhaajtóba. A tenyerét a szeméhez tartja: nézi mosolyogva a gólyát. A gólya lengő ugrásokkal jár ide-oda a fészke körül.

– Hát a feleséged hol marad, hej! – kiáltja fel hozzá a bakter.

– Az később jön – magyarázza Fodor András – , később jön az asszonyokkal.

1. Hol folyik a patak? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A: A falu mellett.
- B: A gyümölcsös mellett.
- C: A rét mellett.
- D: Fodor András háza mellett.

1-es kód: C

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés.

Nehézség: könnyű.

2. Karikázd be a helyes válasz betűjelét! A falusiak szerint az igazi tavasz jele:

- A: A gólyák érkezése.
- B: A gólyavirág.
- C: A gyümölcsök érése.
- D: A patak áradása.

1-es kód: A

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés.

Nehézség: könnyű.

3. Hány gólyapár lakik a faluban?

1-es kód: Egy

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés.

Nehézség: könnyű.

4. Mit tudunk meg az olvasmányból, miért költöznek a gólyák Fodor Andrásék házára? Karikázd be, IGAZ-e vagy HAMIS!

Mert András a legjobb ember a faluban.	IGAZ/HAMIS
Mert András kéménye a legszélesebb.	IGAZ/HAMIS
Mert az ő háza a legmagasabb.	IGAZ/HAMIS
Mert félnek a vadásztól.	IGAZ/HAMIS

1-es kód: IGAZ, HAMIS, HAMIS, IGAZ

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: következtetés. A 3. bekezdésben olvasottak értelmezése, helyes következtetés levonása.

Nehézség: közepesen nehéz.

5. Miért nem repülnek fel a gólyák, ha Fodor András jár a réten?

1-es kód: például:

- Azért, mert nem félnek tőle.
- Tudják, hogy ő nem fogja bántani őket.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: következtetés. A 3. bekezdésben olvasottak értelmezése, helyes következtetés levonása.

Nehézség: közepesen nehéz.

6. Miről kaphatta a gólyavirág a nevét? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A: A gólyák ebből építik fészüküket.
- B: A gólyák egyedül ezt a virágot eszik.
- C: A virágnak olyan színe van, mint a gólyának.
- D: Akkor virágzik, amikor a gólyák érkeznek.

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: következtetés. Az 1. bekezdésben olvasottak értelmezése, helyes következtetés levonása.

Nehézség: közepesen nehéz.

7. Mit jelent a következő mondat: A vadász „nem is jó ember: villámlani tud meg mennydörögni.” Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A: A vadász a madarakra lő.
- B: A vadász hangosan beszél.
- C: A vadász mindig mérges.
- D: A vadász varázserővel bír.

1-es kód: A

Szövegértési művelet: értelmezés.

Nehézség: közepesen nehéz.

8. Húzd alá azt a mondatot, amelyikből megtudjuk, milyen kedve van a gólyának, amikor megérkezik!

1-es kód: A diák aláhúzza: „Megáll ott a fészke szélén, és elégedetten, vidáman kelepel.”

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Az instrukcióban megadott érzelmi állapot megjelölése.

Nehézség: közepesen nehéz.

9. Karikázd be a helyes válasz betűjelét! A gólya érkezésekor mindenki...

- A: Mérges.
- B: Szomorú.
- C: Unatkozik.
- D: Vidám.

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

